BIBLIOTECA
CULTURII
AROMÂNE

www.proiectavdhela.ro

Ilia Colońea

CÎNTIȚLI A MEALI UIDISITI ȘI NIUIDISITI

PROIECT AVDHELA
BIBLIOTECA CULTURII AROMÂNE
www.proiectavdhela.ro

Sumar

6 / Cuvînt înainte / O poezie colocvial-reflexivă

10 / Ars Poetica

Epitaf ti Papu Celea
Toamnă
Ti frati-ńiu, cari muri troară
Étude
Undzeaşti
Dzî-ńi
Featili rămăni
Bana s-u hărsim
Formili a niorilor
Serghei Esenin
Cînd ţă fudzi vruta
Tuţ va fudzim
Noaptea
Sentimentili a meali
Ţeara
Hiroşima
Ana
Voshopòlea
Soarli
Neaua ti Craciun
Cîntic cu moarti
Feată, moi!
Ma ti-nvirinaşi
Muma
Zghiliţ!
Linii paraleli
Caimò
Nu-ńi ţîni càchi
Minutlu-a dispărţîril'ei
Ciudie di vreari
Auşl'i a noştri
Aniţa
Anda feată, ş-Anda moaşă
Pri după beali
Mîńili al tati
Va beau

PROIECT AVDHELA
BIBLIOTECA CULTURII AROMÂNE
www.proiectavdhela.ro

Yińi, ca lăndăruşa
Vreari, vreari
Veronică
Mărazi
Chirolu
Îńi fudzişi tru xinitie
Muzica
Fără di tini
Mut
Dhipl'i
Ninga 'nă dzuă
Tru-aţel loc
Pristi niori
Cîntic ti Vasil Traşa
Lilicili
Sapho
Perl'i lundză
Mary Morison
Cîntic di leagăn
Nai ma muşeata
Doauă silueti
Rana di frati
Ţi 'nchirdăsiră?
Părmithili Ali Dadi
Birbil'ilu
Pri după Solon
Caesar şi Brutus
Tiună dzuă
Vulpea cătră Esoplu
Fàntasma al Banquo
Bana, ninti
Puil'ilu Phönix
Sonet tu ploaie
Tricuună muşeată
Minca
Durearea
Munţăl'i a mei
Purumb va mi fac
Ţi-aduchim...?
Doamne
Monna Lisa
Somnul

Socrate
Seară
Cum s-hibă lumea
Suflitlu-a meu
Ata mea
Singur
Diadun
Feată vrută
Singur hiu
Luna
Hil'ilu-a meu
Auşlu ş-moartea
Diogen
Vinişi tini
Pastel cu niori
Ari mulț
Ti vruta di diparti
Calea prit pădure
Lăndăruşliî
La ocl'i
Nu ştiu cum s-ñi fac
Dzîc ti vreari
Flueara
Cari aşteaptă?
Tiună băşeari
Dictatura
Di mînă
Tru hăpsanea comunistă
Ma s-plîndzeam
Cînd cadi foclu
Federico Garcìa Lorca
Dzîsi Esop
Balada ti Dona Poci
Primveara
Ținți minuti
Dialog folcloric
Munțăl'i şi stealili
Vruta a dipărtatlui
Îñi ti dipărtaşi

Ilia Colońea este un scriitor aromân în plină maturitate creatoare. El s-a născut în anii celui de-al doilea război mondial, în 1943, la Girokastër, Anton Poci, în sudul Albaniei, regiune populată în mare parte rămăńi (aromâni), cum îşi zic românii fârşeroți de aici. Fireşte, a învățat carte în limba albaneză, deoarece şcolile româneşti din întreaga Peninsula Balcanică chiar, urmau a fi închise, (definitiv, se pare!) între 1945 şi 1948, după ce funcționaseră neîntrerupt, din 1864 încoace – şcoli primare, de meserii, licee teoretice şi comerciale, în jur de 150 de unități, la care se adăugau şi zeci de biserici, unde slujba religioasă putea fi ascultată în limba română, iar adesea şi în graiul aromân, local. Părinții scriitorului vor fi învățat carte românească deci, privilegiu de care fiul lor, Ilia Colońea nu a mai avut parte. Ceea ce se şi cunoaşte în scrisul său în aromână, el calchiind uneori neologisme după limba schipetarilor, care au împrumutat mult în acest sens din limbile neolatine, şi bine au făcut! Aş da un singur exemplu în acest sens, care tocmai îmi vine în minte: el scrie undeva „întristit" („escu întristit," sunt trist...). Dealtfel nu e deloc neobişnuit ca, pe românii din Albania de azi, după o dominație comunistă dintre cele mai dure, să-i auzi a vorbi mult mai bine limba albaneză, decât propriul lor grai românesc. Am călătorit acolo, după prăbuşirea tiraniei roşii – pe care Ilia Colońea o persiflează atît de muşcător în marele lui poem, „Balada bîrnului a meu," cu care se încheie culegerea lui de poeme de față – şi am stat de vorbă cu de-ai noştri. Nu odată se întîmpla ca, strînşi în jurul meu să mă asculte, ca oaspete, nu înțelegeau în totul ce le spuneam, deşi le vorbeam în dialectul aromân, pe care îl vorbesc foarte bine, zic eu, încă din copilărie, ba chiar studiindu-l mai tîrziu şi citind cam tot ce s-a scris în acest atît de frumos idiom românesc din Balcani! Îi observam pe furiş pe fârşeroții mei, cum se întrebau unul pe altul, în albaneză: „Ce zice, ce zice!" – cînd nu înțelegeau ceva. Cei mai mulți dintre interlocutorii mei se născuseră după război, şi învățaseră carte doar în limba albaneză, la şcoala primară, în diverse şcoli medii, la facultate, cei cu studii superioare. Este şi cazul lui Ilia Colońea.

Trebuie să spun însă, spre a înlătura orice echivoc, orice neînțelegere în ce priveşte graiul în care se exprimă şi scrie Colońea, că acesta este curat, fluent, doar rareori recurgând la „albanezisme," pentru a se face mai bine înțeles. De fapt, el se străduie a scrie în limba cărturarilor noştri înaintaşi, mă refer la scriitorii aromâni pe care ne-am obişnuit a-i numi „clasici," un George Murnu şi N. Batzaria, un Nuşi Tulliu, Marcu Beza, Costa Belimace etc.

Recursul la limba statului în care locuiesc îngreuiază, de altminteri, scrisul tuturor autorilor aromâni, de azi şi de întotdeauna, dar mai cu seamă de azi. În care dialectul e năpădit în Grecia de grecisme, în Macedonia, Bulgaria, Serbia, de slavonisme. Un necaz ce nu poate fi evitat, în condițiile inexistenței şcolilor româneşti, în cadrul cărora se cultiva, în diverse forme, şi astfel se unifica mai mult sau mai puțin, şi dialectul.

Ilia Colońea, la cei 53-54 ani ai săi, a publicat puțin, extrem de puțin. Lucru ce se explică prin aceea că înainte de 1989 nici nu se punea problema de a face literatură în grai aromân – şi mai ales în Albania lui Enver Hogea, statul comunist cel mai atroce, din cîte au existat. Apetitul scrisului aşadar, a venit după descătuşarea de sub dictatura comunistă, pentru toți cei ce simțeau nevoia de a se exprima în literatură, între care şi autorul pe care îl comentăm.

El şi-a văzut numele tipărit, sub poeme în graiul aromân, rămăn, în revistele aromânilor: „Deşteptarea" şi „Dimândarea," dar din cîte ştiu şi în „Frândza vlahă," în „Zborlu a nostru" şi mai cu seamă în relativ noua publicație, „Rivista di litiratură şi studii armâni," fondată de prof. Tiberius Cunia. Această publicație face un foarte util serviciu de „Arhivă," ca să spun aşa, despuind reviste vechi (aromâne, fireşte), publicînd nume noi cu grupaje de versuri, proză scurtă, traduceri, teatru etc. Ca o prelungire a Editurii Cunia, în care s-au tipărit pînă acum peste 30 de cărți, unele reeditări, altele ale unor autori noi. Cu inconvenientul de a se folosi „noul alfabet," absurd, străin de spiritul nostru, care îngreuiază lectura şi împuținează plăcerea de a citi în minunatul grai, cu inflexiuni de cronică, al aromânilor! Am numeroase mărturii în această privință, exprimate mie de cititorii care plîng că parcurg cu dificultate textele, în acest alfabet greoi, născocit parcă spre a ne fura bucuria de a lectura texte aromâne.

Revenind la Ilia Colońea, într-un număr al numitei reviste editate de Dl. Cunia (anul 3, Num. 1, Tom V, aprilie 1996), i se publică nu mai puțin de 30 de poeme, precum şi 20 de pagini de proză scurtă, fiindcă Dl. Colońea este şi un prozator înzestrat. Noi înşine i-am publicat (în „Dimîndarea," anul 3, nr. I/1996) frumoasa povestire „Nu si ştie mira omlui," în care autorul conturează cu profunzime destine ce se țin minte, într-o limbă îngrijită, care place prin firescul ei, prin bogăția şi fluența ei.

Să ne oprim însă puțin asupra poemelor înmănunchiate în prezenta culegere, pe care noi le-am primit prin bunăvoința Dlui Gogu Padioti, cercetător şi editor al folclorului aromân (a publicat cîteva cărți pe acest tărîm). Sunt, cum se poate vedea, peste 100 de piese, care mai de care mai încîntătoare. Noi am numit poezia Dlui Ilia Colońea colocvial-reflexivă, o formulă care credem că îl cuprinde în general şi îl explică îndeajuns, pagină de pagină. Vreau să spun că versul poetului nostru este degajat, este absolut firesc, nu pare deloc căutat, livresc, deşi autorul recurge, normal, la dialogul cu lumea, cu filozofii, cu scriitorii de referință adesea, ai lumii în care trăim, prezente deci, ca şi trecute. Ceea ce era mai puțin obişnuit în creația lirică a scriitorilor aromâni de altădată, de pînă în ultima conflagrație. Dl. Colońea ne întreține aşadar colocvial, în poemele sale, dar totdeauna într-o atmosferă tensionată reflexiv, orice poem al său fiind, din acest unghi, un punct de pornire spre „judecarea" lumii, a eului nostru, ceea ce conferă liricii sale substanță. Este şi motivul pentru care versurile lui se citesc cu preocupare, stăruind asupra lor, a metaforelor pe care le încorporează şi care le dau adîncime de fiecare dată. Din această perspectivă, Dl. Ilia Colońea apare dintr-odată ca un nume prețuit, aş zice remarcabil în constelația noilor scriitori în graiul aromân, mai cu seamă din ultimele două-trei decenii.

Ilia Colońea tratează cu aceeaşi seriozitate şi emoție pînă şi poezia zisă patriotică – şi poate că mai ales pe aceasta, făcînd din poemele de acest gen un loc de referință, tocmai recurgînd la metafora de substanță, de suflet. Iată, am să reproduc din această perspectivă o „Ars Poetica" a sa, ce deschide culegerea de față; în prima strofă suntem introduşi în atmosfera (atelierul de creație) poemului, un ritual aproape religios al declanşării emoției artistice: „Anda scriu, noaptea tu isihie,/ Un luțeafir mi mutreaşti,/ Unã steauã lãcrimeadzã/ Ş-toarnã lãcrińili tu țeri..." Însăşi natura cosmică prezidează pregătirea poetului pentru a vorbi despre ai săi, ca etnie în suferință, participînd la durerile ei. Pentru ca în cea de a doa strofă să se „explice" mobilul abordării poeziei în limba părinților: „Scriu tu limba mea cu dor,/ Cum au scrisă mulț ma nunti./ Peana nu u-alas împadi,/ Că mi ping suflitli-a lor..." Că mi ping suflitli-a lor! Este

dealtfel versul ce dă greutate poemului: autorul scrie de nevoia stringentă de a da expresie dorului imperativ al înaintaşilor de a nu fi lăsați în uitare, ei şi graiul lor frumos! Altminteri se ştie că nu există poet aromân, care să nu-şi încerce pana în a-şi arăta dragostea pentru graiul străbun, o componentă a sufletului acestei etnii româneşti de la sud de Dunăre.

Dl. Ilia Colońea este însă, aş zice – la tot pasul, mai cu seamă un poet erotic, eminamente erotic. În vers liber, ca şi prozodic, cum ne lasă de fapt să înțelegem încă din titlul cărții de față: Cîntiți a meali. Uidisiti şi niuidisiti. Fiindcă, în concepția sa, el e preocupat de substanța liricii sale, şi mai puțin de clasica prozodie, ce adaugă însă, prin ea însăşi frumusețea oricărui cîntec adevărat. Dar cînd Ilia Colońea se hotărăşte a „cînta" şi prozodic, atunci el excelează şi aici, versul său învăluind sufletul cititorului într-o aură indicibilă, ceea ce îl apropie de lirica erotică eminesciană. Deşi, sunt aproape sigur că nu l-a cunoscut – în condițiile în care a trăit în țara lui natală, pe Mihai Eminescu, genialul poet al tuturor românilor. Şi ca să nu pară că spunem doar vorbe (despre un poet pe care nici măcar nu l-am cunoscut nicicînd pînă acum, cînd îl citim şi îl comentăm aici), voi reproduce un astfel de poem, sonetul „Ana": „Pristi soații-ț ti-aledz,/ Ş-ti mutresc cu mari dor!/ Blastim sinea-ńi, cînd ti ved -/ Ca nu-ńi esc, lele, ficior.../// Ț-u şuț mesea ca uheauă,/ Ş-ț-aruț perlu dinapoi,/ Şi ńi-ascapiri ca'nă steauă!/ Ş-sinea-ńi ńi-u blastim năpoi.../// Cînd treț tini pri dininti,/ Ń-aduc totîna aminti/ Di-unâ feată ți ńi-u am vrută.../// Easti 'ncli'isă ațea rană.../ Altă-ńi dişcl'iseşi, Ana -/ Tora, şi ti bana tută!" Fiind pusă aici în cumpănă o iubire nouă, cu una de altădată, pe care o resuscită magistral. Cu cîştig de cauză pentru cea din urmă, bineînțeles, fiindcă suntem oameni totuşi, şi trăim în clipă. O clipă însă pe care o putem încărca de înțeles şi de poezie, de farmecul zicerii şi al trăirii.

Ilia Colońea cîntă însă dragostea nu mai puțin măiestru şi în vers liber/alb: „Ma ti învirinaşi, dzua -/ Si ştii că nu va îngîldzască soarli./ Ma ti-nvirinaşi noaptea,/ Va li ascundă țerlu stealili,/ Ş-va plîngă..." („Ma ti-nvirinaşi"). Ce omagiu mai frumos, mai dulce şi mai expresiv se poate aduce iubitei – decît să-i spui, cu convingere, că înseşi elementele cosmice sunt direct influențate de starea ei de suflet? Într-adevăr, se întristează şi plînge firea, sau rîde şi se bucură, în lirica erotică a lui Ilia Corońea, în funcție de mersul planetei Eros!

Nu în ultimul rînd, farmecul poeziei lui Colońea vine şi din nonşalanța accentelor ei eseniene. Poetul nostru ştie să împrumute şi să încorporeze organic, în discursul său liric, frumusețea lumii, de oriunde ar veni ea!

Colońea face din orice stih, stare de poezie. Dintr-un gînd, dintr-o durere, din trecerea timpului şi alterarea în consecință a materiei, din contemplarea mîinilor fără odihnă ale tatălui sau ale mamei, din ideea că iubirea trece dincolo de vîrste, din scurgerea timpului însăşi, etc. etc., practic din orice fapt de viață, fiindcă orice poate fi convertit în poezie, dacă îngăduie harul: „Chirolu easti/ Un an ma mari, ma ńic./ Părńeaşti totna unâ soie,/ Monoton, bizdisit.../ Ş-tu „anlu" aestu/ Nă amintăm, acriştem,/ Nă-nsurăm, n-avdădzem./ Ş-murim!/ Ma înclo?/ Ma înclo, nu-ari laò.../ Ma înclo i lăhtari,/ I Nişteare Mari!/ Iu nu-ari harauă,/ Ş-nu-ari lîngoari.../ Nu ari țiva!" („Chirolu").

Lirica lui Ilia Colońea este aventură în sine, în lumea gîndului, este dor şi durere, bucurie şi extaz, este o perpetuă şi insurectă conştiință de sine, ca şi o înțeleaptă considerare a existenței noastre pe zarea lumii, cînd ridicolă, cînd tragică, plasată mereu în context profund uman, cu reverberații cosmice: „Nu voi zghic, ni lăcrińi,/ Cînd va mor:/ Cîntaț-ńi, cîntaț-ńi atumțea/

Un cîntic di dor...” („Muzica”). Nu recunoaştem aici cadenţe şi reflecţii eminesciene? Poeţii sunt traiectorii de stele, ce se încrucişează ades în marea galaxie a liricii de excepţie, fără a se cunoaşte, asemenea astrelor.

Hristu Cândroveanu

Ars poetica

al Quintus Horatius Flaccus

Anda scriu, noaptea tu isihie,
Un luțeafir mi mutreaşti,
Ună steauă lăcrămeadză
Ş-toarnă lăcrińili tu țeri.

Scriu tu limba mea cu dor,
Cum au scrisă mulț ma ninti.
Peana nu u-alas împadi,
Că mi ping suflitli-a lor...

Epitaf ti Papu Celea

Ma scoală-ti niheamă
Ş-l' ia-l cînticlu cu Goga,
Ş-ma plîndzi-u heamă, 'mbroga,
Ta s-plîngă lumea 'ntreagă...

Oh, corba fârşiroată,
Muşata a laolui,
Mărată, 'mbrogă-l'i soartă!

Toamnă

Țerlu ńi-i mîrînyipsit,
Loclu di-aumbri anvîlit,
Vimtul suflă, s-nă arupă,
Frîndzli di pi pońi surupă!

Un pom, trîş pri 'nă măyulă,
Dedzli-şi scoală ş-li dipună,
Țîş canda ş-caftă l'irtari
Di la Dumnidzălu Mari...

Ş-ascapiră, mea ş-bumbuneadză,
Țerlu plîndzi, s-niureadză,
Plîndzi veara ş-soarli-a l'ei,
Cu buneață ş-cu harei...

Cu buneață ș-cu harei...
Iu i soarli caldu-a l'ei?
Toamna ma, tut bumbuneadză,
Ș-țerlu-l'i plîndzi, niureadză...

Ti frati - ńiu, cari muri troară

Cîndu murişi – nu minduii
Că bana, oh, u-aveai dininti...

Laia dzuă n-apiri, ma noaptea
Nă cădzu atumțea, şcreta,
Pi mirindi!...

Ma, ația iu ńi-eşti tini,
I maşi soari,
Ş-pădzli suntu floari, floari...

Cari să-ńi ti-agîrşească?
Că pînă va s-mor,
Tini frate, frate,
Eu va-ńi plîngu-ş-plîngu,
Adunat tu dor...

Anghil ță erai –
Ş-ni bubuchisit,
Cu anghil'i ță stai!

Étude

La trap si dusi, ta s-la,
Traplu ți u hărisea!

L'i-bîşe mîńi, l'i-bîşe cicioari
Şi suratea l'ei, ca soari...

Şi-şi fudzi – tut cu cîntari,
Di la feată, pîn' la amari!

Undzeaşti...

Undzeaşti –
Aţea ţi vrei ti tini,
Un altu s-u l'ia?

Undzeaşti...
Cîmdu cadz,
Vîrn mîna s-nu ţ-u da?...

Dzî-ńi...

Dzî-ńi că mi vrei –
Ta s-ti l'iau îmbraţă!
Că nu voi cu-apala
Să-ńi ti duc acasă...

Ş-va-l'i dzîc ali dadi:
„- 'Ndzeană, la 'nă gavră,
Acăţai 'nă gîndă,
Ca părumbă albă!"

Featili rămăni...

Ma v-aduc aminti,
Voi, feati muşeati –
Cu cusiţli lundză,
Cu steali pri faţă
Ş-cu budzîli aroşi,
Cu mesea subţîri –
Albi, cum i laptili,
Cînd intraţ în cor,
'Nă harauă mari
A noastră-a tutlor!
Luna vă mutrea,
Ş-l'i chica di dor!

Vă mutreau ficiorl'i
Şi s-alceau di minti –
Feati erat voi,
Ili ţiva gindi?...

Ș-unã cîti unã,
Toamnili fudzeat –
Fustãńi chindisiti,
Cu zăvońiu pri cap!...

Bana s-u hărsim

Carpe diem, vrută –
Bana s-u hărsim,
Vîrnăoară, vrută,
S-nu nă dispărțîm,
Că ’nă dzuă laie va s-murim,
Lele, ș-tu-altă etă
Nu n-andămusim...

Formili a niorilor

Niorľi sunt – nîscînț ca oili,
Nîscînță sunt ca boiľi,
Alță ș-u-aduc cu vulchili,
Alță cu ursili,
Nîscînță cu țiva muľeri dispultiti,
Loati di per!

Ma, cum nă lăhtrăsesc – o Doamne,
Niorľi ți undzesc
Cu bombili atomiți,
Tu oară cîndu plăscănesc!...

Serghei Esenin

Ca vîr sfînx vinit di diparti,
Un om șcurt, cu caplu patrat –
Vîtîmă, arsi ș-asparsi,
Nu-alăsă loc ti Sergheilu marat!

Di ńeadzănoapti suflă un vimt
Arați, ca gľețlu arați!
Ti ți, liriclu mari,
Vinili-a lui ș-li disfați?...

Chitară a lui si zgrumă,
Ș-agioclu featili-l curmară.
Luna dindzeană cari u mîcă?
Iar stealili tuti îşi lăcrimară...

Cînd ță fudzi vruta

Cînd ță fudzi vruta,
Nu va ştii ți s-faț,
Nu va ştii iu s-ńerdz...

Ță si pari – laia,
Că ț-si fîrnîseaşti
Iuțidò dininti...

Ș-dip ş-aşi, dininti
U ai dipriună,
Că ț-u-aduț aminti
Ș-rauă dzuă, ş-bună!...

Tuț va fudzim

Ti totîna aoa nu him,
Tu-aist laò cu hari –
Ș-cu-ahîti ti trădzeari,
Mea ş-mintimeńiľi
Şi hazadzli...
Mea ş-mult muşaț'i,
Ș-mult uruț'i...
Îți cum s-him,
Un cîti un, pi-aradhă,
Ș-isa,
Tuț va fudzim!...

Noaptea

Cădzură căľiurli tu sihie,
Firidzli şi uşili si-ncľisiră.
Luńińili tuti sunt astimti.
Tu-aist chirò –
Ș-aoa, ş-aclo,
Şi iuțidò,

Oamińiľi
L'i cutreairă înyisi
Ș-di albili, ș-pisi –
Ciltîseri, ciltîseri
Ti dzua di mîni, ș-di-aeri...

Sentimentili a meali

Sentimentili a meali si alăxescu –
Si înavuțăsc și ftuhisesc
Cathi oară,
Ș-di unã frîndză ți cadi di pi un pom,
Ș-di cum arîdi – i plîndzi un om;
Ș-di un puiľiu muşeat, cum azboară,
Ș-di vimtul lişor anda bati...
S-alăxescu sentimentili-a meali
Ș-di chicutli di ploaie cum cad,
Cînd da pi geami cu dzeadzitli-a lor,
Ș-di boațea ayră i ca trubeta
A cîcotlui, alinat dzua pi dărmi...

Țeara

Heamă cîti heamă,
Țeara ș-si tucheaşti...
Ca suflit ți tradzi,
Ma cari nu greaşti!

Nu şti s-greascã țeara,
Maşi ardi, ș-luțeaşti!
La luńina-ľi, seara,
Stihuri ńi-uidiseaşti...

Hiroşima

Tu sticlu ațel, cînd Fereb călcă butonlu
Și bomba atomică u-arucă pri Hiroțimă,
În lume s-feați nai ma marea crimă!
Optdzăț di ńiľi di oamińi muriră.

Ș-nu si-află moarti ma lăhtăroasă,
Ma amară!
S-azboairă suflitli nu-apucară,
Că si tuchiră ca țeara în gură!

Totna, aclo, vimturli cu zghic bat,
Că nu cunosc pońi, floari, iarbă...
Bomba, ș-ază ninga va ma hearbă,
Tu loclu aței, pustiľiu adrat.

Ana

Pristi soațili-ț ti-aledz,
Ș-ti mutresc cu mari dor!
Blastim sinea-ńi, cînd ti ved –
Că nu ńi-esc, lele, ficior...

Ț-u șuț mesea ca uheauă,
Ș-ț-aruț perlu dinăpoi
Și ńi-ascapiri ca ’nă steauă!
Ș-sinea-ńi ńi-u blastim năpoi...

Cînd treț tini pri dininti,
Ńi-aduc totîna aminti
Di-unǎ featǎ ți ńi-o-am vrută...
Easti ’ncľisă aței rană...
Altă ńi-dișcľiseși, Ană –
Tora, și ti bana tută!

Voshopòlea

Voshopòlea s-pustuxi –
Că u-asparsiră duşmańiľi,
Ș-rămănamea nă fudzi,
Ca troiańiľi tu zămani.

Pimt ș-di grec, Ali Păşelu –
Tu itia-ľi pîngînească
Nu-arăvdă ehtărlu s-veadă
Prucuchia rămănească!

Soarli

Lăi, oamińi,
Ti tuț, soarli
Da cathi dimneață...

Ma a ńiea, maratlu,
Totna, ș-tuț ńi lu acață!

Neaua ti Craciun

Caplu îndupîrat
Pi geamea – ’nă padi!
Minduit, mutresc
Neaua cum își cadi...

Cadi niaduchită,
Yini moali, moali...
Pońiľi ță si par
Anvăliț tu floari!

Aestă păreari,
Puiľilu lu arîdi...
Acață di cîntă,
Cîntă – ică, plîndzi?

Tu ubor, ’nă featăă –
Cu neaua, l-agioc...
La ugeag, auș lu
Bagă leamni-n foc.

S-avdi halat mari,
La viținа casă,
Mea ș-tu tută hoara
Halati si-alasă,

Că ș-si taľi porțľi,
S-hibă ti Crăciun...
Corghiľi, cum azgheară,
Nu-arămasi un!

Caplu îndupărat
Pi geamea – ’nă padi!
Minduit, mutresc
Neaua cum îşi cadi...

Cîntic cu moarti

Cum nă purtăm bana,
Ş-moartea u purtăm –
Că n-avem nădia
Multu si bănăm –
Pînă s-auşim,
Ş-pînă nu murim...

Oh, lîngorili lăhtăroasi,
Cîti urdinaț!
Voi, di-arumina cu coasa,
Cum nă surupaț!...

Moarti şcretă –
Cînd ți s-yińi,
Curńi nă etă,
Curńi un cîntic,
Ună vreari,
’Nă ’nyisari,
Poezie,
Ş-cum s-adună, cum acreaşti
Poati, ună simfonie...

Feată, moi!

- Feată, moi, cu per di malmă,
Chiptinată, pirpisită,
Dzî-ńi – cu cari îńi ti-agioț,
Cari îńi ti-ari zdrudită?

- Am un vrut fără mustăț,
Cari mi başi pi guşă,
Cum mi veadi, di la uşă,
Ş-mi dizńiardă arădz-aradz...

Ma ti-nvirinaşi

Ma ti învirinaşi, dzua –
Si ştii, că nu va-ngîldzască soarli.

Ma ti-nvirinaşi noaptea,
Va li ascundă țerlu stealili,
Ş-va plîngă...

Muma

V-ari dată sîndzi,
Di sîndzili-a l'ei,
Şi vroară nu s-plîndzi,
Ți c-ari gailei.

V-ari dată suflit,
Dit suflitlu-a l'ei,
Şi armasi ńică,
Ş-Doamne, cît u vrei!...
Azmu ma s-vinea –
Ş-pri voi s-vă scăpa,
Şcreta l'ei di bană
Va vă u hărdzea.

Ti tuti aesti,
Ți feați ti voi,
Nu-aştipta, duruta,
Si-l'i dzîț: „Cît ti voi!"

Zghiliț!

Feati rămăni cu ocl'i muşeaț,
La un munti greu adunaț-vă unoară –
Şi-nsus, cătră Dumnidză mîńili sculaț,
Zghiliț ti-a voastră limbă, ți cheari!

Dit ocl'i a voştri lăcrińi va cadă,
Cum cad din țer stealili arupti,
Ş-di lăcrińi un izvor di limbă va s-tragă
Ti totna, ti totna, sum marili munti.

Limba a lor rămănească,
Arviyăra cînd nu va s-ma avdă,
A morțîlor sufliti va zghilească,
Ş-sihia oasili nu va ş-u află...

S-nu fudz di mini, moment orbu şi surd!
Aşi nu prindi s-undzească.
Ma ghini s-nă ľia Dumnidză tuț,
Dicît s-u chirem limba rămănească!

Linii paraleli

Zburîşi ’nă dzuă la radio,
Că ti afľi tu singurami.
Ş-mini aşi mi aflu...
Ma nu ştiu cîțe îńi si pari că
’Nă seară, vîrnoară,
la mini va yińi, di diparti!

Cînd dau chicuti di ploaie pi
Fireastra a mea,
Îńi si fați țîş canda dau
Dzeadzitli a tali lundză ş-muşeati.

Torn caplu. Nu ti ved...
Ved maşi nior şi negură greauă,
Țî si surupă prit bări...

Noi him ca doauă linii paraleli,
Țî si lundzăsc pîn’ tu infinit –
Ma iuva nu si-adună...
După moarti,
Di si vrei s-ti aduńi
Cu suflitlu a meu –
La Negura ali Andromedi
Va lu-afľi dipriună...

Caimò

Pi suratea sufrîsită,
Cad lăcrińili caldi.
Nipututa dadă –

Ti hiľilu vrutu, dit xeani,
Inima îľi ardi!

Că nu va treacă chirò,
Ş-muma va moară, aducheaşti...

Oh, ş-nu va ş-u mîcă loclu,
Nividzut el ninga unoară...

Nu-ńi țîni càchi...

Nu ti fă taha că nu mi vedz,
Nu şuță caplu cînd treț pi sucàchi –
Ti-ațea băşeari ți ț-u ded,
Easti ńilă, lea feată, s-ńi țîńi càchi!
Că eu ma s-nu-ńi ti arăseam,
Oh, scumpă, nu va-ńi ti băşeam!

Minutlu-a dispărțîriľei

Minutlu a dispărțîriľei –
Ca vîr her în cap ti-agudeaşti!
Ma-nclo, mult ma înclo aducheşti
Că disa di inimă-ț lipseaşti...

Ciudie di vreari

Ună veară întreagă,
Feata-ńi s-hărăsi,
Nițiună dzuă
Di eu nu ş-fudzi!

Ca vîră purumbă
Îľi si agiuca,
Ş-di guşi-ńi mi loa,
Budzăli-ńi băşea...

Ma cînd vini toamna,
Nu ştiu ți s-minti:
Diadun cu chirolu
Şi ea arăți!

Auşl'i a nostri

Nă fudziț voi, un cîti un,
Cădeț tu Marea Tățeari.
Tabacherli şi ciubuț'i
Li-alăsaț pri tuciunari....

Voi nu loat fărină
Vroară, di la xeńi,
Lăi auşi rămăńi,
Auşi mintimeńi...

Anița

Fitica di Scupie,
cari scrie rămăneaşti!

Cu poezia a ta diadun,
Vini la mini un purumb,
Ca anghil alb ńi-intră în casă
Şi-ńi gri pri limba rămănească:

- Eu ț-yin aoa di tu Machidunie,
Ş-poeta noauă escu eu, Anița!
Încl'inăciuńi aduc la voi, tu Rămănie
Maşi poezie, poezie, poezie!

- Oh, ńică feată di Scupie,
Purumbu va-ńi mi facu ş-mini,
Ş-a s-yin la tini,
S-ță baş cu harea a ta mănă,
Ți scrie pri limba rămănă!

Anda feată, ş-Anda moaşă

Îndrept truplu – anda feată!
Moaşă, imńi 'ncusurată...
Feată, cheali ascăpiroasă!
Numaşi sufri, anda moaşă...
Anda feată – mutreşti țerlu!
Moaşă ma, cu ocl' i-mpadi...

Işişea feată di-altoară,
Aduchinda că va moară...

Pri după beali

Nu vă dați pri după beali,
Că mult va s-vă creapă!
La șopat eali va vă ducă,
Ma nu va vă da apă.

Nu vă dați pri după beali,
Că mărați va agiundzeț!
Șcreti, va v-alasă troară,
Sum lună s-plîndzeț...

Mîńili al tati

Mîńili a lui,
Vîrnăoară –
Fără lucru
Nu li vidzui!

Oh, mîńili-al tati –
Cum va poată si sta,
Anda Dumnidză va-ľi
Li îngľiță?...

Oh, mîńi fără stari,
Mîńi – hari!

Va beau

Va beau aistă seară –
S-u ľia neclu,
Va beau și va mi-mbet,
Diapoia va plîngu...
Va plîng ti-ațeľi ți-am vrută,
Ș-sunt ańi di cînd
Nu ľi-am vidzută...
Va plîng ti vrutili
Ți li-am diparti,
Ș-ti-ațea ți o-am aproapea,
Ma, arați...

Vre, oamińi,
Voi, frațľi-a mei...
Ma, ți u vrei!...

Yińi, ca lăndăruşă

Yińi – ca lăndăruşă...
Fudz – ca lăndăruşă!
Tind mîńili cătră tini,
S-ti-acaț,
S-ti ľiau îmbraț!
S-ti ľiau di guşă...

Oh, corbu-ńi...
Că lăndăruşli nu si-acaț!

Vreari, vreari...

S-trapsi chirolu, auşim,
Cilimeańiľi n-acriscură,
Ma noi dăm-ş-dăm,
Ş-n-adunăm, ş-nă zdrudim,
Ş-nă băşem,
Cu-arislu-n gură,
Cum închisim...

Veronică...

Vini oară di-aduchişi
Că nu ț-eşti ńică,
Eros işişi tu-a tău suflit
Ț-intră, Veronică!...

Nopțăli cu lună,
Dit somn ti dişteaptă,
Inimă aleaptă!
Şi ță ieşi nafoară,
Ş-dzîț di vreari zboară,
Mult miryiulusiti...

Stealili muşati,
Țerlu lu umplură,
Ma iu-i un Luțeafir?
Ş-vrearea cură, cură...

Oh, aşteaptă-l tini,
Ca va yină, yină,
Ca si-ńi ti-ncurună,
Feati mea sirină!

Mărazi

Frîndzîli ma cad,
Puiľi ľiau di fug,
Ş-munţľi sum niori,
Suntu călitori...

Canda fug şi stau,
Rińi ş-eľi nu-şi au...

Dzua s-ńicură,
Soarli gălbini,
Haraua s-curmă,
Veara s-bitisi...

Chirolu

Chirolu easti
Un an ma mari, ma ńic.
Părńeaşti totnaună soie,
Monoton, bizdisit...
Ş-tu *anlu* aestu
Nă amintăm, acrişţem,
Nă-nsurăm, n-avdădzem.
Ş-murim!
Ma înclo?
Ma înclo, nu-ari laò...
Ma înclo i lăhtari,
I nişţearea Mari!
Iu nu ari lîngoari...
Nu ari ţiva!!

Îńi fudzişi tru xinitie

Îńi fudzişi vrută-ni fudzişi,
Diparti mult, tru xinitie,
Şi suflitlu ńi-l dugurişi,
Armaşu tru irńie...

Ți va faț ația, cum va faț,
Cum va-ńi trec, vrută, dzîlili şcreti?
Cathi stic aoa, fără tini,
Eastiună furtie di eti!

Muzica

Muzica easti ciudia
Ț-i-l'i toarnă oamińl'i, l'i-adară
Puil'i azbuirători.

Nişanea a l-ei
Li-anvăleaşti gaileili,
Cari s-aşterg,
Muzica easti... fără di erg!

Nu voi zghic, ni lăcrińi,
Cîndu va mor;
Cîntaț-ńi, cîntaț-ńi atumțea
Un cîntic di dor...

Fără di tini

Fără di tini,
Chirolu ma s-tradzi azvarna,
Pi-anarya,
Sum un țer di mărazi.

Fără di tini,
Lilicili nu au ńiurizmă
Ş-prit păduri birbil'ilu
Nu cîntă...
Fără di tini, moi featăț,
Nu-am ocl'i ti muşuteaț,
Nu-am inimă ti harauă...

Mut

Poț si stii ş-dzați limbi xeani –
Tut nu ştii țiva ici,
Di si armîńi mut tu limba
Al dadi ş-al tati,
Tu limba strauşilor!

Dhipľi

Ari lunińă – ma şi-ntunearic.
Ari veară – ma şi iarnă.
Ş-muşuteață ari – ma ş-uruțami,
Ş-hîrcupie – ma ş-mărazi...
Tr-ațea ş-noi, dhipľi him,
Tru tuti a noastri...

Ninga ’nă dzuă

Ninga ’nă dzuă –
Tîş ca chețrăli
Si-arucuti...

Ninga ’nă dzuă archişură
Ş-tru pîntica a Chirolui
Nifînătit, cădzu!

Ş-ninga niheam,
Ninga niheam, ma aproapea
Di moartea ’țea laia
Nă pimsi!

Tru-ațel loc...

Tru-ațel loc nu voi s-ńergu,
Nu voi, nu voi, dip di dip!
Că aclo, mastea a ta
Şi truplu a tău di harauă
Va hibă fàntazmă tu vimt:
Mîńili, doauăli va li tind
Ş-eali va ahuleascâ, va acață
Maşi vimt, maşi vimt...

Pristi niori

Noapti di iarnă!
Da neauă şi suflă,
Sufarină – colasi pri loc!
Maşi pristi niorľi analț
Ş-lîhtăroşi, lîhtăroşi –

Nalbastru – țerlu cu soarli,
Cum îşi lu ved
Ş-cum lu-nyiseadză
Oamińiľi giońi, albatroşi!

Cîntic ti Vasil Traşa

A pilotlui rămăn, ți arsi
cu aeroplanlu la anlu
1958, Tirana

Ti-aviator, ciltîsişi
Ş-hărios ță işişi,
Ti-aviator învițaşi
Şi-ună dzuă azbuiraşi!...
Ma, ’nă dzuă, dzuă laie,
Nu mata ță fu culaie!
Ş-dadă-ta ma ti aşteaptă,
Cu a tauă ’nveastă aleaptă!
Tută noaptea tu balcoani,
Eali numiră avioani...
Vor a tău, a tău s-lu avdă
Şi cu tini să-ńi si-alavdă,
Mira ma nu va s-li avdă,
Tini că pri țer arseşi,
Pisti munțľi arbineşi...

Lilicili

Cu voi adiľiu,
Ş-ca voi adiľiu – lilicili-a meali
Ca țiva steali!...

V-aşteptu primveara,
Şi toamna iara,
Lilici nali, lilici muşeati,
Lilici ńeati!...
Cît va bînedz,
Pîn’ s-auşedz,
Nu pot fără voi,
Lilici, moi...

Sapho

Idyiul soari da cap nîpoi,
Ş-nă-ngăldzaşti noi,
Ş-idyiul țer, idyea Lună,
Idyili steali yin, dipriună...

Maşi Sapho, poeta muľeari,
Nu s-fîrnîseaşti,
Cu cîntiți-a ľei, di vreari.
Suflitlu-a ľei
Pi țer ş-alagă,
Ńiurizmă s-bagă
Tu suflitli-a lor,
Cînd s-başi cu dor!

Perľi lundză...

Perľi-ț lundză, silighiț
Pi pîltări ş-pri cheptu,
Ş-sinili ca neaua,
Feata mea paradhisă,
Muşeată ca steaua!

Budzăli-a tali, aroşi,
Narea ńică, dreaptă,
Ocľi-a tăi ca țerlu,
Nu ştii cari ti-aşteaptă?...

Dumnidzale mari, mari –
Țî ńi-ai adărată,
Că nu si-află altă-n lumi,
Ca ea cundiľată!
Țî s-mi fac, măratlu eu,
Măratlu di mini?...
Dit hăryie, pînă noaptea,
Ocľi ńi-li-am pri tini!
Că ş-nă sută di-ańi, întreagă,
S-hibă s-ti mutresc,
Nu, lea feată piruşeană,
Nu-a mi fînîtesc!

Mary Morison

După un poem di
Robert Burns

Mary tini, ieşi nafoară,
Feată-dhoară, feată dhoară!
C-aţel ți-ńi ti-ari tu vreari,
Cheari corbul, cheari!

Easti tu scutidhi...
Scoati-l tu luńină!
Şi cara s-nu-l vrei,
Ti nîs – rău s-ță yină!

Alti lu mutresc, -
El nu li mutreaşti!
Şi-şi sta tu firidă,
Ş-aţîia ț-ma greaşti...

Aspuni-ľ i-ti, Mary –
Nu-l tuchea ficiorlu,
Că tu Scoția-ntreagă,
Nu ľ i-i alt caimòlu!...

Cîntic di leagăn

Nani, nani,
Să-ț mi fac curbani
Şi s-ńi vedz un yis muşeat,
Tini vleat-fidani,
Tini floari, ş-hari!

Creşti-ńi, hiľilu-a meu fidan,
Mes di mes şi an di an,
Să-ńi ti față capidan,
Mintimenu, ş-pirifàn!

Ca purumb tini s-algheşti
Soarti bună s-prucupseşti,
Şi înveastă – s-nu cutedz
Dicît armână s-aledz!

Nai ma muşeata

Feati mult muşeati –
'Nclo şi 'ncoa videm...
Ma di tuti eali,
Prota întră steali
Şi nai ma muşeata
Easti numaşi ńeata
Ț'i u-avem tu vreari
Şi fără di cari
Tută lumea cheari!

Doauă silueti

Tu-amurdziş,
Prit 'nă livadi alăgam...
Ş-ți căftam nu para-ńi ştiam...
Livadi şcretă, cari
Ńi fîrnăsi 'nă siluetă!
Ş-nîscînt chirò,
Cît fui aclò,
'Nă altă siluetă ńi-îşi dininti
Ş-mi cicîrdăsi, lailu, di minti...
L'i grii: - Stăi heamă...
Dzî-ńi – cum ti-acl'eamă?
I fàntazmă eşti,
Di treț maşi, ş-nu greşti!
-Hiu fàntazmă, ńi-dzîsi,
Şi-arîsi...
Şi abură...
Oh, lele, dadă,
Bag-mi pi-aradă!

Ț'i siluetă –
S-u înyisedz
Etă di etă!

Rana di frati

Ma rău di ranili toati,
Ti doari rana di frati.
Că ț-intră handà mult tu suflit,
Ț-li-arupi laili hicati!

Ma răńili a noastri armâneşti,
Suntu răńi fără scăpari,
Că nu s-ari iuva vidzută,
Rană c-a noastră, ahtari...

Di n-adărăm un cîti un,
Cum dzîți un di-a nostru zbor.
Ma, s-nu-aibă, lăi Doamne, ş-ti noi,
S-nă scoată tru padi, un tor?

ȚI 'nchirdăsiră?...

Timur Lenk, Gingis Khan,
Alexandru aţel Marli,
Napoleon – ş-cîț alță ninga,
Lume ş-mileț încălcară!
Ş-asparsiră, ş-vătămară...
Ş-arîurli li sîndzinară,
Cîmpurli cu morț siminară...

Ş-tru soni ți amintară?
Că ş-nîşi, corghili şi mărľi –
Muriră, ş-maşiună groapă
Închirdăsiră...

Părmithili Ali Dadi

Părmithli a tali,
Ninga li țîn minti...
Li spuş a ficiorlor a mei,
Ş-a nipoțlor, ma-ncoa.
Ş-ti thimisesc aşi, dado,
Şi lăcrińili prună ńi-si duc!
- Cîți plîndz, papo? –
Mi-ntreabă nipoțľi,
Ş-ciudisiț mi mutrescu...
- Plîng ti Chiraua a Loclui,
Cari Chirauă – dadă ńi-era!
Părmithili tuti, ți vă li spun,
Li-avdzîi di la ea, un cîti un,
Cari ştia s-li aşteară,
Seară di seară...

Părmithili ali dadi, părmithili,
Cum ńi-nyeadză eali tuti
Înyisili!

Birbiľiu

Ahît chirò, ligat,
Cu fricã ma bănai...
Cîntam ca zgrumat,
Ańi lundz schimurai...

Birbiľiu sclav eram,
Încľis tru căfasi!
Ş-nai ma muşeat cînticlu –
Nicîntat ńi armaşi.

Dizligat, tora,
Va cînt cîtu s-poati,
Dorlu s-ńi treacă
Tră cîntiţli toati!

Va cîntu cu zboară
Cîntiţli ţi-altoară
Li murmuram maşi,
Tru aniľi abraşi!

Oh, libertate, oh,
Libertate!
Inima tută numaşi harauă
Îńi bate!...

Pri după Solon

A omlui bană i şi nu i
Numaşi harauă...
Aşi nă i dată a nauă!
Aşi dzîşi Solon.
Ş-un nu-l pistipsi...

Atumţea Solon lu lo cu nîs,
Ca s-lu ardă di yiu!
Şi lu alină pri un
Stog i leamni, thiriu!

Solon! Solon! Solon! –
Omlu aței gri
Di pri stoglu di leamni,
Cari acăchisi
Cum nă i bana,
Duşmana!

Caesar şi Brutus

Caesar nu-apăndîxea,
Brutus a lui s-lu chirea!
Că ş-lu avea oaspi durut, -
El, Brutus, ş-tut!
Ti-aței,
Prit sutili di-ańi,
Tut ma aurlă:

- Ma, ş-tini,
Brutus, ehtîr pri mini!?...

Ti una dzuă...

S-puteam s-turnarim chirolu
Nîpoi, tricutlu chirò, -
Ti ună dzuă un an va ľirtam!
Ş-iți avui faptă –
Tuti aľiumtrea
Va li-adăram...

Vulpea cătră Esoplu

More, tini pàra – filozoflu
Esop!
Ț-arîdz di mini, vulpea –
Că nu pot s-li-agiung
Auăli analti,
Ş-taha dzîc că suntu acri...

More, more, filozoflu!

Ş-niți ti minduişi
Că oamińiľi li seamină ayińili
Multu apusi...

Iară eu, vulpea, u ştiu ş-aistă!
Şi ştiu că auăli suntu dulț,
Şi armîn dulț – iuți s-li vedz,
Pînă ş-pri deagă îndzeană...

A ma tră ți s-mi curmu,
Anda li aflu ş-sum ayită, împadi!?

Filozoafe, tini,
Ia mutrea-l, more, cum mi-nveață
Şi ş-arîdi – ca cilimeańiľi...

Fàntasma al Banquo

Nu ț-ies dininti
Ca vîră ursă dit Rusìe,
Ş-niți ca vîr rinoceros,
Niți ca vîră altă soie di price –
Că tini, vre Macbeth –
Va mi vațîńi nîpoi...

Va ță ies tu forma ți
Nu s-vatămă:
Ca fantasmă! Fantasma al Baquo!

Bana, ninti....

Anda nîscînț, dumînițli,
Plîngu la murmință –
Ş-vearsă lăcrińi caldi,
Cădzuț corghili pri dință,

Nîscînț alță, mult hîrăsiț,
Cîntă pri numtă...
Aestă va dzîcă:
Şcreta di bană s-duți ninti!
S-duți ninti...

Puiľilu Phönix

Mult muşeatlu puiľilu Phönix
Lu acățară,
Lu vătămară –
Diapoia lu arsiră şi
Cinuşi lu adrară...
Ahît, maratlu, lu trîńipsiră,
Dip fără ńilă!

Ghini ma el, ca ti ciudie –
Di tru cinuşa-ľi, înyiè!
Ş-nîpoi liber,
Pri țer azboară!

Cari poati vimtlu s-lu țînă,
S-nu bată?...

Sonet tu ploaie

Sum un arbur şidzui,
Ti ploaie angîtan s-lu ľiau,
Ma îńi si păru că frîndzli a lui
Cu lăcrińi arăță plîndzeau.

Mărazea mini mi anvăli –
Că plînglu, suflitlu nu-ńi lu vrea;
Ma, ialea – un birbiľiu ahurhi,
Aclo aproapea s-cîntà!
A lui cîntic mi hrisusi,
A ma ş-chirolu hărăsi –
Că stihlu di ploaie tricu...

Vimtul niorľi ľi disică,
Soarili 'ndzeană si-alină,
Ş-nă trîmbă di mundză ńi pitricu!

Tricu unä muşeată

Tricu unä muşeată
Şi – tuț u mutriră!...
Îşi frînsiră zverca,
După ahtari ńeată!

Ma zverca ți u vrei,
Tu ’nă oară ahtari?
Că Dumnidză nă da rali,
A ma ş-harauă mari!...

Minca

După un motiv folcloric aromân

Dzua mizi ță u treț
Și nu ță si-aravdă,
Noaptea pînă s-cadă,
La vrutlu-a tău s-ńedz...

Dzua amară ță si pari,
A ma noaptea ț-easti dulți,
Că la nîs ti duț –
Ti zdrudiri ş-băşeari!

Mincă, moi – muşeață ş-bună,
Anda vrei ta s-fudz di-acasă –
Vîr s-nu l’ia hăbari,
Țîni-ț verli, s-nu ț-asună!...

Ma işişi noaptea pi lună,
Treț anarya, pom di pom,
Ta s-nu scol’i puil’i din somn –
Mincă moi, muşeată ş-bună!

Durearea

Ni dureari, ni dor
Nu au Țitățli –
Pînă ş-cînd pat catastrofi!
Că nu-au ni suflit,
Ni carni, nevri, sîndzi...

Omlu ma, şcretlu di om –
Ş-un zbor heamă ma greu
Lu arucă tu dor ş-tu dureari
Handà, ş-lu fați di plîndzi!

Munțăl'i a mei

Va mi-ariseari s-bînedz tu palati
Păstriti şi scăldati tu luñină,
Ma un dor mi acl'eamă dindzeană,
Dit munț, thiriili a mei munț!

Ş-televizorlu mi ariseaşti,
Cu filmili-l'i multi, cu muzică –
Ma voi s-mi-arucutesc şi sum vîr brad,
S-mi hăidhipseascâ aclo 'nă livă dulți...

Pri ninga amari voi s-alag,
Ş-prit cîmpuri siminati...
Ma munțăl'i, munțăl'i a mei,
Dipriună mi-acl' eamă, ți vrei?...

Purumb va mi fac

Purumb va mi fac,
Pri-anumiri s-ță stau...
Ş-ti thimiseari,
Doi peri vă ță l'iau!

Ş-va mi fac tră tini
Bilbil'iu cîntător,
S-ță cînt la firidă
Cu mari, mari dor!

Ta s-ță dau ñiurizmă,
Va mi fac al'ioară –
Tini s-calț pri mini,
Ş-mini s-nu mi doară!

Şi mundză di soari
Va-ñi mi fac, muşeată,
Ca s-pot să-ñi ti başu,
Vruta a mea ñeată!

Ți-aduchim...?

Ți-aduchim tu-aistă etă –
Făr' di şcurta, dulțea vreari?
Ş-cum nă fudzi bana şcretă,
Dip ca 'nă goală 'nyisari...

Oh, că multi noi nă dor,
Şi tu suflit nă ard, piră,
Ma, pi-aradhă tuti mor,
Ş-tuti trecu, ş-tuti s-ñiră.

Iniñi nă him, pliguiti,
N-alumtăm, vrem s-agiundzem...
Oh, nădii aruzvuiti,
Cum pri căl'iuri vă chirem!

Şi aşi n-ahundusim
Tru-Agărşirea ațea marea...
Di si him, di si nu him,
Moartea că nă-i acl'imarea!

Doamne...

Doamne, dă-ñi heam' arăvdari,
Dă-ñi, ma nu ahîntu multă,
Ta s-mi calcă în cicioari,
Şi s-mi-adară lumea muzgă!...

Monna Lisa

Monna Lisa nă' mutreaşti,
C-un arîs lişor pri budzi...
Dip ş-unoară s-u videm,
Dit minti nu ma nă fudzi.

Sunt la nîsă adunati
Muşuțeți tuti, tuti –
Că ş-unoară s-u-ai vidzută,
Dit minti nu ță si duți...

Nă si pari că îl'i bati
Ună vină pri-a l'ei guşi...
Dip unoară s-u-ai vidzută,
Dit minti nu ma ță fudzi!

Dorlu al Da Vinci tut,
Monna maşi lu-ntrupuseaşti,
Tr-aţea nu nă si-agîrşeaşti,
Ş-tr-aţea tuţ nă măyipseaşti!

Somnul...

După Leonardo Da Vinci

- Tini ți dorñi, dzî-ñi –
Ți ş-easti somnul?...

- I ca 'nă moarti...

- Atumțea, scoală-ti,
Fă țiva, fă-țună soarti,
Ca s-poț s-bînedz
Ş-după moarti!

Socrate

Giudicătorl'i,
Apofasi di cara loară
Tu-alantă etă ca s-lu ducă –
Îl'i deadiră tra s-bea
'Nă cupă di piloñiu.

Socrate u mutri cupa aţea,
Ca un filozof, fără ca
Mintea si-l'i si mintea.

Nu l'i-era a lui că murea...

Lu durea maşi că lumea
Nu lu-aduchea!

Seară

Un vimt lişor poñil'i l'i-ligănă –
Ş-aumbrili-a lor s-agiucară;
Ş-un pliup analt îñi murmură
Stri caplu-a meu, aistă seară.

Un puil'iu pri ningă mini tricu:
„Cum întunicaşi?" – aşi canda ñi-dzîsi...
Ş-ca 'nă purumbă, ñi-feați: „Gu-gu-gu!..."
Mult dulți, ş-unä featä ñi arîsi!

Arîslu-a featil'i azburä,
Diadun cu mundzăli di steali.
Şi fisea un zăvon ş-băgă...
Pri țeruri luna canda cheari...

Pri dislu di glob dipună noaptea.
Luñină dulți, sihisită!
Ş-pri-aoa, pri-aclo, prit cîsîbadz,
Si-adună vruțl'i pi-afirtită...

Cum s-hibă lumea...

Tră nipot-ñiu, Lea

Ai şasi meşi, ş-călcaşi tru şeapti,
Lăi ñicuzaclu, alb ca lapti,
Vre suflite păstrit!

Arviyăra di tini him,
Ş-ma ti mutrim, ma ti mutrim –
Cum va mutream un anghil vinit
Din țerlu analtu ş-măyipsit!

Cu ocl'i nistipsiț ş-tini mutreşti,
Murmuri țiva, canda vrei s-greşti...

Nu ti-aduchim...
Nacă întreghi
Di si i bună, i urută,
Lumea tru cari ai cădzută?

Vre suflit ñic, ni noi nu ştim,
Maşi u bînăm, nu u-aduchim...
Cari s-u-aduchească lumea şcretă?
Ş-noi nă-ntribăm, di unã etă...

Suflitlu-a meu

Ca tuț pri lumi, ş-eu va s-mor,
Ma suflitlu-ñi iu v-aibă tor?
Oh, făr' di altă va si-adună
Cu nai ma buna lume armână
Tu lumea alantă, ş-tuț diadun,
Munțăl'i va-l'i lom un, cîti un...

Ata mea

Ata-ñi, ari añi ți-i moartă
Şi îşi sta sum loc, cuminti,
Ma a ñia ñi-si fîrnîseaşti,
Seara, cînd mi torn, dininti...

Ş-ari strañili di lînă,
După adetea rămănească;
Ñi-tindi vluyisita-l'i mînă,
Ş-canda ñi-pari că va greascã!

Ş-ca di-alihea u-avd că-ñi greaşti:
„ - Cum ti-am, hil'iu, aestă seară,
Ñiț'l'i-ț zburăsc rămăneaşti,
Limba noastră ca s-nu chearã?..."

Ari 'ndrept, buna di ată,
Tră limbă să-şi bagă oară,
Că la şcoală nu-i 'nvițată,
Alăsată easti s-moară!...

Singur

Singur alăsaț-mi aistă seară,
S-ved munțăl'i tu boie galană.
Voi s-ved stealili cum intră-n cor,
Ş-luna s-u ved, cum chică di dor!

Ş-tu neadzănoapti, boaţea-l Dumnidză
Ş-boţli-a păpîñilor va-ñi greascâ,
Cum di-unâ banâ ñi-trag năbie,
Pri dulţea limbă rămănească...

Diadun

„Va lu-agîrşescu," cu mintea-ţ dzîţ,
Ma s-nu pistipseşti ahtari zbor –
Va ti l'ia dorlu di mini,
Cum şi a ñiea va-ñi hibă dor...

U ştiu că tini ninga mi vrei –
Ş-mini, lea vrută ti voi, ti voi!
Ţi că him ază diparti,
Nu nă dispartă ţiva noi doi.

Featâ vrută

Tini featâ arusă,
Cu un semn pri guşă –
S-nu-ñi treţ pi dininti,
S-mi-aflu pri-altă minti...!

Featâ hăidhipsită,
Cîndu dai cap iară –
Poati s-hibă ş-toamnă
Eu ved primuveară!

Dzîli trec ş-nu s-toarnă...

S-ţă dzîc dauă zboară:

- Ñi-eşti tu suflit tută,
Ş-fără tini, daşă,
Lumea i urută!

Singur hiu

Singur hiu aistă seară,
Şi-ñi fug minduirli-a meali –
Trîş la căliva di pal'i
Di sum lună ş-di sum steali.

Ningă nîsă – ’nă l’eanură,
Ună dzadă ş-un brad ñic...
Lişor l’ia di suflă vimtul
Ş-bati frîndza, tică-tic...

Ia, iu-şi cîntă ’nă purumbă
Ma-nclo, tru muşeata padi.
Cîñil’i alatră la cutari,
Un cloput bati, ş-ma bati...

Ma s-arupiună steauă,
Ş-cari şti cătră iu ş-si cheari!
Vahi aşi va s-ducă s-cheară
Ş-minduirili a meali?...

Luna

Cînd ti-aspuñi îndzeană, plină,
Ş-treț pi namisa di steali,
Pari ’nă ’nveastă di luñină,
Țti ti-agioț canda u beali.

Stau atumțea ş-ti mutresc,
Înviscut di mundzli-a tali –
Ță zburăsc, ma nu-ñi zburăşti,
Poati nu u-afl’i di cali...

Mari vreari am pri tini,
Lună, lună di diparti!
Nu dipuñi din țer la mini,
I ñi-pitreț macar ’nă carti?

Hil’ ilu-a meu

Añil’i trițeau
Ş-tini crişteai –
Ma eu nu ță băgam oară.
Nă dzuă ti mutrii într-ocl’i, cu dor,
Ş-vidzui că tati ş-ari, țti ficior!...

Auşlu ş-moartea

Un auş lîndzit ş-era,
Ş-ninga nu ma vrea s-băna...
L-i gri a moartil'ei, s-lu l'ia.

Ma cînd moartea-l'i fu la uşă,
Nu s-mină s-u l'ia di guşă,
Ma u ayuni, iruşă!

L'i-dzîsi moartea: „- Ma, ți-ñi greai,
S-yiñi cu mini, ma nu vreai!?"

„ - Dzîş că poati... nu vineai..."

Diogen

Mini u ştiu:
Tru lumea aestă –
Tru altă lume,
Tini Omlu lu cafță,
Omlu lu cafță,
Cu lumbardha aprinsă,
Dzua-ñiadză-dzua...

Ma nu va lu-afl'i,
Nu va lu-afl'i, că omlu
Pàra ş-si va el işişi!

Vinişi tini...

Arviyăra di mini i mărazi...
Eram fără nădie ş-fără di vrută.
Ş-ti farnăsişi tini 'nă dzuă,
Steauă dit țerlu analt pitricută!

Ñi li umpluşi dzîlili cu harauă,
Ti videam, purumbă, cathi dimneață –
Mintea ñi-u-asparsi guşa a ta
Şi prota a ta loari îmbrață!

Ti vrui, moi feată – şi mi vruşi,
Ma părinț'l'i la altu ti-aveau tăxită...
Un yis muşat maşi, a ñiea îñi fuşi,
Tini, muşeată, tini, hîrdzită!...

Pastel cu niori

Dzîli lundz, cu niori,
Boia a cinuşil'ei...

Luñină cădzută –
Niți soari,
Niți ploaie...

Truună dzuă ahtari,
Ca ti spindzurari,
Ti alceşti di minti!

Ari mulț...

Ari mulț, cari aşteaptă
S-iasă tru luñină,
Ca lilicea nidisfaptă
Dit vîră grădină...

Oh, ş-lilicili a meali,
Tuti ñi-bat în cap...
Sunt diadun un țer di steali, -
Cîndu va li-arap?...

Ti vruta di diparti

Ma ț-yini un puil'iu cu peani di-asimi,
'Nă seară, tru-ascăpitată,
Si ştii că-ț yini di la mini,
Muşeata a mea alăvdată!

Nu plîndzi, suflit, seara aistă,
Cu lăcriñi caldi şi sărati,
Că nu-ari cari s-ță li-aşteargă,
Eu hinda multu, mult diparti.

Va treacă heamă ş-va mi vedz, -
Ația, eu, s-ti ved, va yin,
Ş-niorl'i va ț-l'i dipărtedz,
Dit cheari s-ti scot în surin!

Calea prit pădure

Prit călicea nicălcată,
Ma-ñi fudzeam cuună featǎ –
Ea, asteasa, mult muşeată,
Mini, un ficior tu ñeată.

Era dzuă di april,
Cînta cuc, cînta birbil'iu...
La nîşi mintea nu u-aveam,
Feata numaşi ñi-u mutream!

Guşa-l'i albă, ca di lapti,
Sinili-l'i, meari adrati,
Perl'i pri pultări sîlghiț...
Mi mutrea cu ocl'i ñiț...

Ş-cu şicaie ñi zbura,
Hărioasă arădea,
Tut ma da şi-ñi si-apruchea,
Ş-cu mînuți mi cărtea...
Ma-nclo ma, nu ñi-arăvdai,
O-acățai şi ñi-u băşeai!

Lăndăruşli

Lăndăruşli niț işiră dit cubair,
Cu mă-sa prit aèră 'nclo şi-ncoa!
Di toamnă va fugă diparti,
Di primveară va li-avem iar aoa...
Cîndu mor lilicili va s-ducă,
Şi-anda va-nyiadză va s-toarnă,
Aşi, di-ună etă!

Întribarea ațea şcretă:

Cîț va ma li aştiptăm?...
Ma, neisi: ca s-nu him noi,
Alță va hibă –
Cum fură alț, cînd nu eram noi...

La ocl'i

La ocl'i s-veadi vrearea,
La ocl'i şi năreарea,
La nîşi şi haraua
Şi mintea aţea raua...

Oh, la ocl'i i tută şchepea,
More s-l'i pată gazepea!

Nu ştiu cum s-ñi fac

Mini – patrudzăț,
Tini – şasprădzați!...
Cînd ñi treț dininti –
Mintea ñi si-aspardzi!

Tini s-nu ti ved –
Mi surupă dor!
Țî-i ş-aistă vreari...?
Canda esc ficior...

Dzîc s-mi trag di tini,
Ma nu pot s-mi trag!
Şi mi-alumt cu mini,
Ş-nu ñi-am iu s-ti bag!...

Dzîc ti vreari

Dzîc că easti foc,
Ş-că ardi ca foclu,
Dzîc că i ñiurizma
Nai ma scumpă a loclui!

Dzîc că easti arîu
Şi-ñi ti l'ia ca rîulu,
Dzîc că i milie
Şi lîngoari grea!

Dzîc că ari ocl'i
Ți ved mult diparti,
A ma easti ş-oarbă,
Nu veadi ți fați...

Ca ți easti ea –
Vîrnu nu va ştibă...
Ş-nu va poa' s-nă spună
Ca ți drac vai hibă!?

Flueara

Oh, flueara bati,
Bati analt, pri dzeani –
Iu l'i-avem ficiorl'i?
S-chirură tru xeani...

Oh, bati flueara,
Bati dipriună,
Poati avd ficiorl'i,
Ş-acasă si-adună...

Cari aşteaptă?

Cari aşteaptă ca s-nu aibă
Ni cripări,
Niți chideri –
Că nu him di ază, ş-di aeri...?

Tuti aisti rali sunt ti yiil'i,
Aşi cum nu sunt ti morțl'i,
Ma ti noi, liyiili...

Tiună băşeari

Tiună băşeari,
Nă palmă ñi-dădeşi –
Ş-tut tini, muşeată,
Nu-ñi zburîşi trei meşi...

Dictatura

Mulț niori lăi si sculară,
Ș-feațiră țerlu cărvani!
Ehțărl'i – rămăni ligară
Ș-l' i-arucară tru hăpsani!

Nu puțîñi l'i vîtîmară,
Prit Gulag l'i arucară,
Alță niți nu s-turnară...

Fumel'ili lă-arăspîndiră,
Cum fac luchil'i cu cupiili...

Doamne, cari li-anguci
Șcretli, tiraniili?

Di mînă...

Va-ñi ti l'iau di mînă,
Ș-va ti duc diparti.
Greulu tut din lume
Nu va nă disparti!

Va s-ñirdzem – iu s-hibă,
Calea nu n-aspari,
Ș-ma s-nă hibă seati,
Va bem ș-dit amari!

Va-ț mi fac aumbră,
Ma s-ț-hibă căroari,
Ș-va ț-așterg cu mîñili
Scumpa ta sudoare.

Ș-vimtul cînd va suflă,
Va s-ti-adun la sin,
Va mi fac umbrelă
Sum soari hain!...

Tru hăpsanea comunistă

Cît nă lom – şi lom s-nă vrem,
Mi-arucară tru-ncl'isoari –
Ş-dorlu ti tini, lea vrută,
Mi usucă şi mi moari!

Mi dusiră-n Ghegărie,
Tru un loc nicunuscut –
Şi-ñi cadi di dor milie,
Lailu di mini, chirut...

Nopțli în yis îñi ti ved,
Muşată ca vîrnă floară,
Ma cînd dau ca să-ñi ti baş,
Ti tucheşti diunoară!

Troară, corbul mi dişteptu,
Afan ma ti avuşi faptă!
Mastea-ț scumpă, ți duşmañil'i
Cu-ahît ergu ñi-u-au araptă!

Comuniştil'i-al Enver Hogea
Cu piloñiu bana ñi-umplură,
Tini maşi mi țîñi, lea vrută,
Cu arîslu-a tău pi gură...

Ma s-plîndzeam

Ma s-plîndzeam ti tuti
Lăieți ți s-fac tu aistă lume,
Dumnidză va mi-avea adrată
Nior,
Ş-lăcriñi ca ploaia di toamnă va virsam!
Oh, Doamne,
Amări di lăcriñi va virsam...

Cînd cadi foclu

Ocheanlu nă u supsi Atlantida
Cu hareili ş-cu lăcriñili-a l'ei,
Troia asparsi 'nă lume

Tru alumtă,
Cartagena al Hanibal ş-al Scipio,
Ş-Pompeilu – ş-alti,
Crimi pisti crimi adunară,
Milioani di oamiñi!...
A ma, nu va avea tru țitățli aisti
Ş-oamiñi buñi, fără di-amărtii?

Oh, laia lume...
Că foclu tu pădure cînd cadi –
Li ardi ş-leamnili verdză,
Diadun cu leamnili uscati!

Federico Garcìa Lorca

Ah, vre Lorca, Lorca –
Tini, fără di altă loclu
Nu va ti-ari măcată –
Că ninga tinir ti vîtămară
Şi *Romancero gitano* ț-lu curmară!

Ñiadzănoaptea s-priimnă
Federico Garcìa Lorca
Prit Granada a lui mult vrută
Ş-dit cheptul a lui arupt di pliumbi,
Gazepi l'i cură sîndzli-a lui ninga!

Oh, tini Garcìa, Garcìa...
Barim s-era ti vîră buneață!

Dzîsi Esop

Ma ghini liber
Ti puțîn chirò –
Ş-diapoia s-mi vîtîmaț,
Dicît –
Ti totna sclav s-mi-alăsaț!

Baladă ti Dona Poci

Iu cădzuşi vîtîmat tini,
Un birbil'iu primveara plîndzi...
Flituri alghi azboiră ația,
Ahusiț ş-ază di sîndzi!

Țerlu cînd i maşi nior
Ş-munțîl'i neaua l'i-anvăleaşti,
Răñili a tali mult ti dor
Ş-suflitlu ță încăneaşti!

S-nu-l'i tucheascâ loclu bun,
Aței'i ți ti vîtîmară
Ş-nă feațiră un cîti un,
Hareili nă li curmară!

Iu ț-cădzuşi vîtîmat tini,
Un birbil'iu primveara plîndzi...
Flituri alghi azboiră ația,
Ahusiț ş-ază di sîndzi!

Primveara

Ş-fără lîndăruşi, ş-fără cuț,
Pîn' ş-fărăună floară –
Primveara yini, yini,
Ma, ți u vrei?
Că fără lîndăruşi şi cuț şi floară,
Ca ți va hibă aistă prumuveară?...

Ținți minuti

Di cari ti-ariseaşti –
S-nu-ai frică!
Cu mini, stăi ținți minuti,
Să-ñi dai ñiurizma a suflitlui a tău,
Ş-eu s-ță dau inima ş-suflitlu, ş-tuti!

Aidi ş-nă bîşem ținți minuti –
Di bîşeri nu pați țiva...
Cu tini, featâ vrută, va li amintăm

Tuti, tuti!
Doil'i diadun va avem maşi dzîli muşati,
Nu va li ştim dzîlili uruti!

Dialog folcloric

- Yinu, featã, s-n-agiucăm,
S-n-agiucăm şi s-nă bîşem!

- Nu-ñi yin, că-ata nu mi-alasă,
Nu mi-alasă s-ies din casă,
Ma mi feciu eu featã mari,
Featã mari, ti-a mărtari...

- Dzî-l'i a mătai, featã bună,
Ta s-băgăm doil'i curună!

- Ghini ma, ata nu va –
'Nveastă pri tini s-mi da...

- Ma nu va, va-ñi ti-arăchescu,
Ş-bana cu tini va-ñi mescu!

Munțăl'i şi stealili

Munțăl'i grei, munțăl'i analț,
Niuroşi, ma s-minduiescu
Ş-țerlu noaptea lu mutrescu,
Lu mutrescu, c-ari steali
Şi s-ayăpisesc di eali...

Stealili au ş-nîsi dor,
Ma nu pàra i lişor –
Că lă sunt munțăl'i diparti,
Va l'i-agiundză maşi cu carti...

Cîti – unoară ma, nu-aravdă –
Si sîlghesc înghios dalagă,
Şi s-adară crima mari,
Că stealili mor în cali:
Cathi steauă ți va cadă,
Pîn' la munț, corba va ardă!

Vruta a dipărtatlui

Tu-amurgiş plîndzi ’nă featã,
Singurată, sum un mer.
L-ia di-ascapir’ un luțeafir,
Şi ma treambură pri țer.

- Lăi, luțeafire di-ndzeană,
Cari ahînt muşeat ti-aledz,
L’ia-lă torlu a fugaților,
Ca ş-pri vrutlu-a meu s-lu vedz...

Easti analt ş-drept ca fidan,
Cu un semn pri dreapta față,
Ñi-easti gioni capidan,
Ş-nu-ari soț tu muşuteață!

Am trei añi ți ma lu-aştept –
Şi-ñi lu-aştept cu mari dor,
Plîng mărata-ñi dipriună,
Ş-el nu yini, ş-eu va-ñi mor...

.....

Aştiptă ma, ți-aştiptă –
Ş-vrutlu-a featil’ei nu-l’i vini.
Ş-corba un puil’iu si-adără,
Ş-plîndzi noaptea tu scutidhi...

Îñi ti dipărtaşi

Vrută, di mini ti dipărtaşi,
Mi-alăsaşi tu singurătati...
Zdruderli, bîşerli li agărşişi,
Ş-ti mini inima nu ț-ma bati.

Arați tini cîndu-ñi treț –
Lumea tută arăți îñi pari...
Îşi-ñi u aflu ca vîrnu gl’eț,
Suflite tini, inimă-ñi mari!

Nu-ț cad rigeaie ca s-ti torñi,
Că vrearea cu rigei nu yini...
Aminti va-ñi ti-aduc cu dor,
S-ț-ai miră bună, ş-ță eşti ghini!

Balada bîrnului a meu

Bîrnul a meu,
Bîrnu chirdut –
Criscuşi după Cortina di Her,
Còbai ță fuşi
Tră un experiment!

Cu doctrina al Marx
Mădua ț-u amurțîră,
Ş-ca soldați –
Tu bair ti băgară,
Ş-ti pitricură
Iu vrură!
Cu cîzmălu ş-cu lupata
Uscaşi muceara,
Ti-ahundusişi tu muzgă,
Mîñili ță scoasiră fultăț,
Tuneluri ş-căl'iuri dişcl'iseşi,
Siminaşi poñi, păduri întredz...
Ma ți nu fățeşi!
Pînă tu soni, armîseşi –
Ti tută bană,
Cu un costum...

Măcaşi pîni cu zahari –
Ş-cîti alti arali!...
Carnea şi laptili
Li-avuşi agîrşită –
Tini, rămănlu-a meu,
Amintat tu cutarlu di oi,
Tini, picurar ti nami,
Cu cupiili-a tali di ñil'ioari,
Ş-căpri,
Dipunati tu munțl'i arbinşeşti,
Din țer, ca țiva steali!...
Cari s-ancupăra un telivizor,

Tu-ahtari ftuhie?
Cu tuti aisti, el'i –
Oamiñil'i *aroşi*, al Hogea,
Nă dzățeau
Că noi him nai ma hărioşl'i
Dit laò,
Ş-că al'iurea nu-avea ca noi,
Că „nafoară,"
S-moari di foami!

Un curcubeu mincinos sculară
Stri capitli-a lor,
Pri casa veacl'e
Chindisiră 'nă fațadă –
Arîslu-a lumil'ei...
Nuntru ma, avea
Lucri putridzîti,
Mîcati di muliță!

Aşi fu, aşi era –
A ma noi,
Prucupsițl'i,
Cihtăsițl'i,
Plîscăneam mîñili
Cît nă durură,
Fățeam aplaudzi!!...

Tru „alumta di clasa,"
Ca țiva 'nvîri –
Noi l'i-aplaudam,
El'i fără ñilă
Ş-arîsiră,
S-păhăiră di noi,
Lail'i!...

Nă dzîsiră:
„Marxsizm-leninizmul
I adiver!
Tuti alanti sunt
Chirături, arîderi!"
Iar noi, lele,
L'i pistupseam –

Ș-la aspîdzeri di biseriț,
Urdie nă siligheam!
Și ași, tut ma multu,
Ș-ma multu,
Ca prăvdză agiundzeam...
Hristolu di-ndzeană,
Di pri muri i biseriț,
Nă mutrea, chicutat,
Ș-canda lu-avdzam:

„- L'iartă-l'i tini,
Doamne,
Că nu-și știu ți fac..."

Enverlu Hogea era
Tora, Dumnidzălu,
Dumnidză işişi el s-aduchea!
Pîni, cu sari și apă,
Taha el nă dădea!...

Aveam seati di
Cultură ș-di artă.
A ma, ș-di partea aistă
N-arucară în cap
Mîduă di yumar!

„ - Hrăniț-vă suflitlu" –
Nă dzîsiră –
„Cu artă și cultură
Proletară!"

Aclo, ma, la cinema,
La teatru ș-la radio,
La telivizor –
U turnau alba tru laie
Și laia tru albă!

La el'i – oamiñil'i-al Hogea –
Trîñipsițl'i sunt hrisusiț,
Agiuñil'i – fînătiț,
Nispilațl'i – curațl'i,
Yumarl'i – nai ma-nviațl'i –

S-ti-ascapă ayil'i
Ş-apără Doamne!

Li-nviscură featili cu
„Salopeti,"
Ş-lă băgară pri cap
Şamii aroşi –
Ş-alba a lor muşuteață
Lă u ascumsiră,
Că lă vîtăma ocl'i a lor
Încruțil'eaț!
S-aflară el'i, lîvoşl'i,
Ma cu „namuzi,"
Di nu li-alăsau featili,
Cu fustăñi
Ma-nsus di dzînucl'i,
Ni ficiorl'i cu perci
Nu s-videau iuva:
Că l'i-acățau – ca prăvdzli,
Ş-l'i tundeau!
Ş-ma cîntau, dansau „Rock,"
Hăpsînea l'i-avea!
Videam oamiñi
Galbiñi ca țeara,
Cari triței furişalui,
Isa cu seara,
Oamiñi-furnidz...
Ş-cari nu-asculta –
Ca tru ascheri, -
Hapsea l-măca!

Fumeal'ea trădzea
„Amărtiili" a părinților,
Că nu-astrăxeau celniț,
Oamiñi avuț, nicuchiri,
Emburi – c-altoară.
Tora, ftohil'i
Erau ți erau!...
Murea un în hapsi –
Nu ti-alăsau
S-lu-ngrochi criştineaşti,
Că el'i, *statlu* aroş –

Ș-u morț s-alumtau!
Inchiziția veacl'i, di-altoară,
Zilie va ș-avea
Pri Inchiziția Noauă...
Nă băgară s-mîcăm
Tuț, dit căzani...
O, comunizmòlu aestu
„Ti nami!"

Chirolu ma,
Bunlu chirò urmà,
Tru oc nu sta:
Ș-yini 'nă dzuă –
Dzua Hristolui,
Cîndu *Cortina di Her*
S-arudzină,
Si-arupsi,
Si struci!
Si struci nai ma marli
Experiment
Di mizerie materială
Și morală a Lumil'ei,
Di cînd s-apreasi Lumea!
Fàntazma Comunizmòlui –
Pit țeruri lăi
Si surupă!

A ma noi, vre –
Bîrnul a meu,
Di-aoa, dit Arbinșie,
Mult dinăpoi nă alăsă...

Căzdu Murlu di Berlin,
S-afănăsi Cortina di Her!
Ș-li dișcl'isim ș-noi
Sinurli – cum altă soie?!

Ișim dit Casa Veacl'i –
Cari tut veacl'i armasi,
Ișim ș-dit ñil' ili di
Cazemati,
Ș-ma-nclo di noi

Vidzum ca ți s-fîțea:
Hirbea lumea, şi
Avea şi altă Lume,
Didindi di încl'isoarea
Şi ftuhia di la noi,
Tru Arbinişie!

Nu va dzîțem că aţea Lume –
Tuti buni ş-pi-aradă
Li avea,
A ma,
Ca la noi – iuva,
Aistă s-videa di naparti!

Şi –
Nă yini rău că
Bana noastri tricu,
Aşi cum tricu,
Stuhinată şi aruşioasă,
Ascumtă di Lume,
Şi Lumea ascumtă a nauă...

Prindi,
Arşinea aestă s-u aştirdzem,
Şi s-nă u îndridem casa
Cum undzeaşti.
Că dzîți un zbor –
Ma ghini amînat,
Dicît niținăroară,
Bană laie a noastră!

COLOFON

Autorul lucrării	**ILIA COLONEA**
Titlul lucrării	**CÎNTIȚLI A MEALI. UIDISITI ŞI NIUIDISITI.**
Editura la care a apărut	**Editura DIMÂNDAREA PÂRINTEASCÂ, BUCUREŞTI,**
Variantă digitalizată de	**Editura Predania/** CP 67, OP 13, București **www.predania.ro** **tehnoredactor/ Remus Brihac** **concept grafic/ Atelieruldegrafica.ro**

PROIECT AVDHELA
BIBLIOTECA CULTURII AROMÂNE
www.proiectavdhela.ro